

Uit de Dagbladen

Hdbld., 16 Juli 1936.

In kort geding.

BOOMEN ALS GEVAAR.

Te Hilversum brak de korte, maar woedende zomerstom gistermiddag de kruin van een zieken iep en drie voorbijgangers werden onder het vallend gevaarte bedolven en gedood. De boom was ziek en moet daardoor een deel van zijn weerstandsvermogen hebben ingeboet; hij kon daardoor gevaar opleveren, óók als besmettingsbron voor andere exemplaren, zoodat hij — en zijn nóg ziekere, bladerlooze buurman — verwijderd hadden moeten zijn. Dit was in het Hilversumsche geval niet geschied; volgens de berichten heeft een onteigenings-procedure van den grond, waarop zij stonden, in deze vertragend gewerkt en zonder nadere kennis van de precieze toedracht, is het dan ook onmogelijk, om in dit geval een oordeel over de schuldvraag, zoo die aanwezig is, uit te spreken.

Doch wel geeft dit betreurenswaardige incident aanleiding, om de zaak der zieke en daardoor *gevaarlijke* iepen even nader te bezien. Ingevolge artikel 3 van de Boschwet is op 14 September 1935 verschenen het z.g. Iepenbesluit No. 572). Daarin wordt aan het Staatsboschbeheer te Utrecht opgedragen, om iepenzieke boomen te merken en binnen zekeren termijn te doen vellen, althans in bepaalde streken en plaatsen. In de rest van het land is een en ander opgedragen aan de gemeentebesturen, echter met dit verschil, dat deze den eigenaren *verzoeken* om de aangewezen boomen te rooien; hen *dwingen* kunnen zij niet; dáárvoor is noodig, dat de gemeentebesturen zich wenden tot het Staatsboschbeheer met het verzoek, om de onwillige eigenaren namens den minister *aan te wijzen*, om de zieke boomen te doen vellen. Zoo noodig worden deze dan van overheidswege, doch op kosten der eigenaren, gehakt.

Het onderzoek der boomen begint als regel medio Augustus, wanneer het ziektebeeld (verwelking) het duidelijkst gaat optreden; het rooien moet dan geschieden vóór 1 April. Hilversum behoort tot de plaatsen, waar het geméentebestuur de zieke boomen opspoort en merkt en den eigenaren *verzoekt*, deze te rooien. Een verzoek om deze laatsten te *verplichten* tot rooien, is bij het Staatsboschbeheer *niet* ingekomen, naar ons bij informatie werd medegedeeld.

Het Hilversumsche geval, dat drie menschenlevens heeft gekost, moge — in het midden latende in welke *mate* de ziekte van den boom de oorzaak van het ongeluk is geweest — in elk geval de gemeentebesturen er toe aansporen, om terdege aandacht te wijden aan hun taak van het opsporen en doen vellen van zieke iepen. Wanneer dan een ongeluk gebeurt, kan de iepenziekte tenminste gehéél als mede-oorzaak worden uitgeschakeld.

Haagsche Courant, Maandag 20 Juli 1936.

BEDREIGDE VEILIGHEID.

Het ernstige ongeluk te Hilversum tijdens den jongsten, korten doch hevigen storm, heeft een zéér ernstigen en ergerlijken kant. Het is n.l. gebleken, dat de boom, die de slachtoffers maakte, reeds geruimen tijd als gevaarlijk gesignaleerd was.

Hij moest dan ook worden geroid, maar de boom stond op particulier terrein (niettemin op of aan den openbaren weg) en er was, blijkens een nader bericht, door de Gemeente een onteigeningsprocedure begonnen, welke nu eenmaal langzaam pleegt te verloopen. De storm echter heeft op het einde van dit proces niet gewacht, maar heeft den ingerotten boom geveld (zooals te verwachten was) met het bekende zeer noodlottige gevolg).

De familie, die twee harer leden bij dit ongeluk verloor, wil een actie doen instellen om te doen beslissen of hier „schuld” en dus aansprakelijkheid is.

Wij vragen ons af, of de overheid niet het recht heeft om alles wat gevaar oplevert voor het publiek — nadat dit officieel door de bevoegde instanties is geconstateerd, — onmiddellijk te doen verwijderen. Zoo zij dit recht wel heeft is o.i. het Gemeentebestuur van Hilversum wel degelijk in gebreke. En zoo is het dit recht niet heeft, van de wetgeving op dit punt spoedig te worden herzien. Want het gaat toch niet aan, dat een ernstig gevaarlijk bevonden toestand kan blijven voortbestaan gedurende den geheelen duur van een onteigenings-procedure.

Deze zaak is van algemeen belang, in 't bijzonder met betrekking tot boomen, want deze vindt men welhaast in alle steden.

Onze eigen stad is er rijk aan en wij zouden ze in 't algemeen niet graag missen, want voor het stadsschoon zijn zij een heel belangrijk element. Als stadsboomen echter een zekere leeftijd bereiken, moeten zij geregeld gecontroleerd worden, want ongemerkt kunnen zij in een toestand geraken, waardoor zij bij eenigen storm een ernstig gevaar opleveren. Zoover mag men het niet laten komen. Boomen, die in een toestand blijken te verkeeren, dat men ze niet meer kan vertrouwen, dienen zoodra mogelijk te worden geroid, als zij op plaatsen staan, waar zij voor de voorbijgangers ernstig gevaar opleveren.

Ongelukken blijven ook dan nog mogelijk, dat spreekt vanzelf. Maar men moet hun aantal tot een minimum reduceeren door geregeld nauwkeurig onderzoek en door onmiddellijke verwijdering van boomen, die in een toestand verkeeren, waarin zij een ernstig publiek gevaar opleveren, onverschillig of die boomen op publieken of particulieren grond staan.

Algemeen Handelsblad, 7 Augustus 1936.

HOUTVERKOOPSPOLITIEK.

Resultaten van „Boschwezen” in anderhalf jaar.

Het „A.I.D.” geeft enkele bijzonderheden omtrent de houtvervreemdingspolitiek van den dienst van het Boschwezen, die, zoo men weet, op andere basis is gesteld dan vroeger.

Zulks dateert van Januari 1935, toen een particulier georiënteerd verkooppureau werd ingesteld onder leiding van den opperhoutvester E. J. van Jelen, te voren chef van het 1ste bureau van het hoofdkantoor van het Boschwezen en van de instelling af, enkele jaren geleden, secretaris der commissie van bijstand en advies voor het Boschwezen.

Een nieuw ontwerp voor het houden van voorverkoopingen kwam tot stand en in September/October 1935 konden de eerste voorverkoopingen voor dat jaar zelf pas tot stand komen.

Dit was een geheel nieuw systeem. Wel had men te voren contracten met de Vejahoma en was er een stapelplaats-overeenkomst met de firma Sioe Liem.

Thans dekt de groothandel zijn behoefte door voorverkoopingen. Dit is de ruggegraat van den houthandel.

Er wordt ten deze in zee gegaan met 6 erkende groothandelaren :

1. De Vejahoma te Semarang.
2. De Sioe Liem-Kongsi te Soerabaja.
3. Landberg en Zonen te Jogja.
4. Bo Thjiang te Batavia.
5. Seng Tjiang te Semarang.
6. Koo Djie Swie te Blora.

Voor 1936 beloopte de voorverkoop, met deze firma's afgesloten, tezamen 60.000 kubieke meter djati-timmerhout.

Wat zij nog te kort komen, wordt op venduties er bij gekocht.

Aan de Staats-Spoor worden dit jaar 300.000 dwarsliggers verkocht. Voorts neemt de S.S. brandhout af voor de kleinere trajecten. Op de groote lijnen moet zij kolen stoken.

Terwijl overigens de tusschenhandel niet wordt gepasseerd, is er een bepaling, welke zegt dat aan de vervoersmaatschappij rechtstreeks brandhout wordt verkocht.

Zoo levert men groote hoeveelheden brandhout aan de particuliere spoor- en tramwegmaatschappijen.

In het algemeen kan gezegd worden, dat de houthandel blijkbaar het diepste depressiepunt is gepasseerd. Er is eenige opleving merkbaar, een meer normale toestand is langzamerhand ontstaan.

Hoewel het Java-djatihout in het nadeel is bij dat van Siam en Burma, mag de export vergeleken bij het vorig jaar, bevredigend worden genoemd.

Wat wildhout betreft, dit gaat naar allen kant. Zoo wordt b.v. heel wat Merantie naar Japan en China uitgevoerd.

De Philippijnen zijn een zware concurrent ten deze.

Er is echter desalniettemin goed uitzicht, dat onze buitengewesten een groote rol gaan spelen bij de verdere ontwikkeling hunner bosschen in de toekomst. Mogelijk zullen zij de houtschuur der Pacific-landen worden. Japan, China en Australië toch zijn bepaald houtarm.

Een Japansche houtkap-maatschappij arbeidt in een concessie bij Sangkoelirang in Oost-Borneo, haar verleend door het landschap Boelongan.

Dit bedrijf moest echter sinds den opzet vrij belangrijk ingekrompen worden om economische redenen. Een deel der kappers, van Java betrokken, keerde reeds weder terug.

Overigens geschiedt de exploitatie dezer particuliere firma in overleg met het Boschwezen.

De boschpolitiek in de buitengewesten zou het speciale onderwerp van bespreking zijn van het congres der Vhabinoi, in Bandoeng te beleggen. De Vereeniging van Hoogere Ambtenaren bij het Boschwezen in Nederlandsch Oost-Indië moest zulks echter uitstellen, doordien het hoofd van den dienst vrij plotseling om gezondheidsredenen moest repatriëeren. Hier kwam nog bij, dat de onzekere situatie wat betreft de bestuursvorming der buitengewesten mede tot uitstel leidde der reeds uitgeschreven bijeenkomst van boschbeheerders der buitengewesten, welke men wilde laten samenvallen met het congres der houtvesters.